

REFERAT FRA MØTE I FOKUS 20.09.19

Landdirektøren fra FOKUS' kontor i Colombia delte sine kunnskaper om situasjonen i landet, tre år etter at Fredsavtalen ble signert.

De 13 organisasjonene til venstre utgjør Colombiaforum. De har lenge vært svært bekymret for press, trusler og angrep mot grasrotorganisasjoner og sosiale ledere. 300 personer er drept de siste månedene, hvorav 30% er kvinner. Columbiaforum etterlyser opptrapping fra Norge og sendte i mai 2019 et felles brev til utenriksminister Ine Eriksen Søreide, med informasjon om nye angrep på menneskerettighetsforkjempere.

FOKUS bistår kvinner i Colombia som har vært utsatt for lidelser under krigen; ved å lete etter savnede familiemedlemmer, bearbeide traumer og få oppreisning i rettssystemet. Kvinnene er redde for å snakke. De vet ikke hvem som er fiende eller venn, men målet er å unngå straffefrihet for voldtektsmenn. Fredsavtalen, som er den første med et kjønnsperspektiv, fikk ikke flertall i folkeavstemningen. Den ble likevel vedtatt i parlamentet i en endret utgave.

Det er utarbeidet 51 indikatorer, men kun tre er gjennomført – ressurser mangler. Man trenger landbruksreformer, som er spesielt viktig for kvinnelige bønder. For å overleve, dyrker de kokain, som er ulovlig. Den selger/bytter de mot matvarer. Sterke narkokartell, også fra Mexico, sprayer åkrene deres for å ødelegge avlinger. Tragedien er tosidig: inntektene blir borte og kjemikalier forgifter kvinnene. De som engasjerer seg politisk, har ingen beskyttelse. At kvinner ønsker å være aktive utenfor hjemmet, ses på som en trussel, og volden øker - de trues og myrdes. Valgbaroner kontrollerer valgene. Kvinner som står på valglistene, motarbeides, og de settes oftest nederst på listen eller strykes.

En væpnet, ulovlig gruppe av paramilitære fortsetter som gerilja/FARC til tross for Fredsavtalen. 1800 personer har dissentert, dannet grupper i mange kommuner/distrikt. Man regner med at ca. ¼ var med i tidligere FARC, resten er nyrekruttering. T.o.m. en person som undertegnet Fredsavtalen, er nå tilbake i FARC. De oppholder seg i skog/jungelområder og gjør det meget utrygt for dem som bor på landet.

Foto: Gerd Louise Molvig

Landdirektøren er meget engasjert når hun forteller om situasjonen i Colombia. Hun bekrefter at det er blitt både viktigere og farligere å støtte fredsprosessen i landet – og regjeringen lager selv hindringer.

Foto: Gerd Louise Molvig

Landdirektør Ana Milena Valencia og økonomi- og adm. medarbeider Sandra Patricia Cortés fra kontoret i Bogota var blide og optimistiske, til tross for store utfordringer i landet. Etter valget i Colombia i 2018 ble Iván Duque ny president. Han brukte valgkampen til å torpedere Fredsavtalen. Etter valget har utviklingen bare gått i feil retning. Utbrytere fra FARC truer med å ta til våpnene igjen, samtidig som kokainproduksjonen øker, forteller disse to kvinnene.

De engasjerte kvinnene har besøkt Stortinget og Norad og skal videre til UD etter møtet i FOKUS. På spørsmål før avreise om hva som er viktigst å kjempe for nå, kommer svaret raskt:

1. Tilgang til jord for kvinnene
2. Beskytte menneskerettsforkjempere

De alvorligeste sikkerhetstruslene oppleves mest i områder som er sterkest rammet av den interne konflikten. Den siste rapporten fra FNs menneskerettsråd om situasjonen i Colombia slår fast at manglende implementering av Fredsavtalen er en av hovedårsakene til drap og trusler mot sosiale ledere. Regjeringens utvinningspolitikk gjør at både store selskap og kriminelle grupper øker sin interesse for å utvinne naturressursene. Dette fører til ytterligere konflikt i berørte lokalsamfunn, og samtidig blir forholdet til Venezuela stadig mer spent.

Likevel gir ikke organisasjoner som FOKUS samarbeider med, opp. De vil fortsatt gi medisinsk og psykososial oppfølging til kvinner, føre saker for retten og fortsette med opplæring i demokrati og samfunnsbygging.

Ingen tvil om at kvinnene i Colombia trenger støtte – både fra sivile organisasjoner og norske myndigheter, som for tre år siden var arkitekten bak fredsprosessen. Derfor er de meget optimistiske før møtet i UD. *Vi har ikke lov til å gi opp*, sier de begge før de forlater FOKUS.

Gerd Louise Molvig
Norgesunionens FOKUS-kontakt